

Μουσείο Αρχαίας Ελληνικής Τεχνολογίας Κώστα Κοτσανά

Εγκαινιάστηκε το Μουσείο Αρχαίας Ελληνικής Τεχνολογίας Κώστα Κοτσανά, στο ιστορικό αρ νουβό κτήριο της οδού Πινδάρου 6 & Ακαδημίας, στο Κολωνάκι. Το Μουσείο εγκαινίασαν ο ομότιμος Καθηγητής του ΕΜΠ και πρόεδρος της ΕΜΑΕΤ Θεοδόσης Τάσιος και ο Καθηγητής Φυσικής Διαστήματος του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών Ξενοφών Μουσάς.

Ο Τάσιος ξεκίνησε την ομιλία του λέγοντας: «Θεωρητικώς μόνον (να εξηγούμεθα: θεωρητικώς, μόνον) θα μπορούσα σήμερα να πω “νυν απολύεις τον δούλον σου Δέσποτα”, αφού το πάθος μου με την Αρχαία Ελληνική Τεχνολογία εύρεν την δικαίωσίν του: Ετούτο το Μουσείο είναι ένα απ’ τα κεντρικά σύμβολα της τεράστιας προόδου που έγινε στη χώρα μας σ’ αυτό το θέμα. Ανατράπηκε πλέον η ανιστόρητη αντίληψη «δεν είχαν οι αρχαίοι Έλληνες τεχνολογίαν – οι Ρωμαίοι την είχαν, τάχα» και έκλεισε σημειώνοντας: «Τώρα, ακόμη και το σεβαστόν υπουργείο Παιδείας δεν θ’ αντέξει για πολύ πριν προσθέσει στο σχολικό βιβλίο της Ελληνικής Ιστορίας ένα σπουδαίο κεφάλαιο για τη θεμελιώδη συνιστώσα του Ελληνικού Πολιτισμού που ήταν η Τεχνολογία. Αφού άλλωστε με την “Έντεχνον Σοφίαν” οι αρχαίοι θεοί έσωσαν το ανθρώπινο γένος (Πλάτωνος, *Πρωταγόρας* 322c). Με όλα αυτά, λοιπόν, πώς να μην είμαστε ευγνώμονες στον Κ. Κοτσανά, ευχόμενοι στο Μουσείο κάθε προκοπή».

Ο Μουσάς, μεταξύ άλλων, τόνισε: «Η τεχνολογία που βασίζεται στην επιστήμη, και αυτήν έχουμε εδώ, σε αυτό το υπέροχο Μουσείο, είναι εκείνη που άλλαξε πράγματι τον κόσμο. Και ο Κοτσανάς με σειρά από Μουσεία που έχει φτιάξει και περιοδείες ανά τον κόσμο, έχει παρουσιάσει τη συνιστώσα της τεχνολογίας με τον καλύτερο δυνατό τρόπο».

Ο Κώστας Κοτσανάς στον χαιρετισμό του αναφέρθηκε στους σταθμούς της πορείας ίδρυσης του Μουσείου και στο αρχικό του όραμα να αναδείξει αυτήν τη σχετικά άγνωστη πτυχή του αρχαιοελληνικού πολιτισμού, την τεχνολογία, αποδεικνύοντας πόσα οφείλει ο σύγχρονος τεχνολογικός πολιτισμός στους Έλληνες. Αφιέρωσε την ημέρα αυτή στον αείμνηστο Καθηγητή του Ανδρέα Δημαρόγκωνα που τον ενέπνευσε να ασχοληθεί με την αρχαία ελληνική τεχνολογία. Στη συνέχεια, κάλεσε τους παρισταμένους να παρακολουθήσουν μια ζωντανή επίδειξη των εκθεμάτων του Μουσείου, τα οποία τέθηκαν σε πλήρη λειτουργία και

Ο Κ. Κοτσανάς επιδεικνύει τον πολυβόλο καταπέλτη.

κίνηση, δίνοντας ανάγλυφη την εικόνα του τεχνολογικού θαύματος του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού.

Το υδραυλικό αυτόματο των φθεγγομένων ορνέων υποδεχόταν στην είσοδο τους προσκεκλημένους, τους οποίους δεξιώνονταν στη συνέχεια οι αυτόματες θεραπαίνιδες, ένα εντυπωσιακό ρομπότ του Φίλωνος του Βυζαντίου (3ος αι. π.Χ.), οι οποίες περπατούσαν, απευθύνονταν στον καθένα ξεχωριστά, τον ρωτούσαν κελαηδιστά αν επιθυμεί οίνο ή νερό και τον σέρβιραν ανάλογα με την επιθυμία του, όταν αυτός τοποθετούσε το κύπελο στο χέρι της καθεμιάς τους! Όταν ο κάθε προσκεκλημένος έπαιρνε το κύπελό του, αυτές συνέχιζαν να περπατούν για να σερβίρουν αυτόματα τον επόμενο καλεσμένο.

Οι παριστάμενοι θαύμασαν τον Μηχανισμό των Αντικυθήρων στο φυσικό του μέγεθος και σε μεγάλο διαδραστικό έκθεμα, και μνήθηκαν στη λειτουργία και τη χρησιμότητά του περιστρέφοντας έναν χειρομοχλό που έθετε σε κίνηση την πρόβλεψη σημαντικών αστρονομικών και ημερολογιακών γεγονότων. Επίσης, στην είσοδο του Μουσείου υπήρχε πλήρες ανάπτυσμα του Μηχανισμού σε τεράστιο μέγεθος που λειτουργούσε σε πραγματικό χρόνο, δηλαδή, ο Ήλιος βρισκόταν στην αντίστοιχη θέση στο ζωδιακό κύκλο, η Σελήνη μάς έδειχνε τη φάση της, μπορούσαμε να δούμε την επόμενη έκλειψη Ηλίου ή Σελήνης κ.ά. Παράλληλα, τέθηκαν σε λειτουργία το ξυπνητήρι του Πλάτωνος, το υδραυλικό ωρολόγιο του Κτησιβίου, ένα θαύμα

του αυτοματισμού του 3ου αι. π.Χ., και ο ηχητικός συναγερμός που περιγράφεται από τον Ήρωνα τον Αλεξανδρέα, ο οποίος ενεργοποιούνταν όταν οι προσκεκλημένοι διάβαιναν τη θύρα που προστατεύει. Ακολούθησε επίδειξη του πολυβόλου καταπέλτη του Διονυσίου του Αλεξανδρέως, με αυτοματοποιημένη συνεχή ρίψη βελών, και του αυτόματου ανοίγματος των θυρών του ναού, όπως συνέβαινε κατά την αρχαιότητα μετά την τέλεση θυσίας στο βωμό του. Παράλληλα, οι παρευρισκόμενοι μπορούσαν να ρίξουν ένα νόμισμα και να πάρουν λίγο αγιασμό από τον αυτόματο πωλητή του Ήρωνος, να ανάψουν φωτιές και να στείλουν μηνύματα από την πυρσεία και τον υδραυλικό τηλεγραφο του Αινεία, να ανυψώσουν βαρείς λίθους από μια τρίποδη ανυψωτική μηχανή, να λειτουργήσουν την πυροσβεστική αντλία του Ήρωνος και πολλά άλλα.

«Ο σύγχρονος τεχνολογικός πολιτισμός δεν είναι μια αύξουσα καμπύλη εξέλιξης, όπως συνήθως πιστεύεται, αλλά μια ταχύτατη ανάπτυξη και κορύφωση κατά τον 3ο αι. π.Χ., μια υποχώρηση και απώλεια αυτής της τεχνολογίας στους επόμενους αιώνες και μια σταδιακή επανάκτησή της, με τον 13ο αι. μ.Χ. να ισοβαθμίζει την τεχνολογία αιχμής των αρχών του 2ου αι. π.Χ. Το Μουσείο στεγάζει και παρουσιάζει στο κοινό αυτή την αξιοθαύμαστη λησμονημένη τεχνολογία και τα επιτεύγματά της, τα οποία η ανθρωπότητα επανέκτησε μετά από 1.500 χρόνια ωρίμανσης», τόνισε ο Κοτσανάς.

Πηγή: naftemporiki.gr

Ο Κ. Κοτσανάς επιδεικνύει το πλήρες ανάπτυγμα του Μηχανισμού των Αντικυθήρων.

Ο Γάλλος πρέσβης Κριστόφ Σαντεπί σερβίρεται από την αυτόματη θεραπεινίδα του Φίλωνος.